MAURITII DE PRAGA
Inclyti Theologi
In Concilio Constantiensi florentis

CONSILIUM
DE ECCLESIASTICO STATU IN CONCILIO CONSTANTIENSI EMENDANDO.
Ex vetustissimo MSCto
Augustissimæ Bibliothecæ Cæsareæ Vindobonensis.

HAbeo vobis dicere, *Joh. XVI.* originativè, & in officio Missæ transumtive.

Reverendissimi Patres, Domini Magistri, ac bases & columnæ atque paxilli tabernaculi testimonii, Exodi XXVII. figurati.

Locuturus vestræ beatitudini in quadam ancipiti versor sententia. Ut gravatis mœstitudine mentibus quidam diffidentiæ *torpor* obrepserit *in dicendis.*

Tum, *propter auditorum dignitatem.* Terribilis beato *Gregorio* (prope finem *Sexti Moralium*) nuncupatur, dum ait: *Cum talibus doctrina mens polleat, gravis est imperitia, velle docere meliores. In eo namq; verba vim suæ rectitudinis amittunt, dum auditori non congruunt, nam & medicamina vires perdunt, cum sanis membris apponuntur.*

Tum, propter morum pravitatem. Qvia, ut idem ait *in Pastorali, durum est, ut, qui nescit moderamina suæ vitæ, fiat judex aliena.*

Tum, *propter dicendorum tarditatem.* Nam, ut scribit Petrus *Damianus*, *dum sermo Dei curiosorum auribus promitur, utrum artificiosi styli lepor adsit, attenditur, Rhetoricæ venustatis color inquiritur, & captiosos Syllogismorum atque enthymematum circulos mens curiosa rimatur.*

Super qua tarditate licet præceptum habeamus, quo in templo Dei *lucus infructuosæ loquacitatis* plantari prohibetur, *Deut. XVI.* Et cuncti procul dubio scimus, quod, quoties malæ segetis culmi proficiunt, spicarum grana minori plenitudine turgescunt. Tamen salvator, in cujus manu sunt & sapientia, & operis & scientiæ disciplina, *Sap. VII.* à quo est & nostra sufficientia, *II. Cor. III.* nostram solatur penuriam, inquiens, ubi thema, *multa habeo vobis dicere, sed nō potestis portare modo, cum autē venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.*

Igitur pro impetranda ejusdem adventatione, matrem virginem eodem plenam spiritu salutemus, mente serena dicentes: *Ave Maria gratia plena.*

Habeo vobis dicere, ubi supra.

Qvia secundum beatum *Gregorium, V. sermone in Moralibus*, in oratione, quando dicitur, necesse est, ut tempus, causa, & persona pensentur, si verba sententiæ veritas roborat, si hanc tempus congruum expostulat, si veritatem sententiæ & congruentiam temporis personæ qualitas non impugnat. Ille enim laudabiliter spicula mittit, qui prius hostē conspicit, quàm feriat. Hæc *Gregorius.* Cumq; gradus dicibilitatis consurgant ex gradibus entitatis, propter stylum veritatis: Hinc, quia primùm *propter reformandam corporis Ecclesiastici unitatem*, secundo *propter excludendam rectitudinis pravitatem*, tertio *propter erigendam sacerdotii dignitatem*, vos *congregatos* video: Qvamobrem *super illis tribus vobis dicere habeo*; Urgentibus, fructuosæ fidelitatis *necessitate*, ut aliquem fructum in vobis habeam *Rom. I.* imperiosæ noscibilitatis *auctoritate*, quam habeo à vobis, quibus datum est noscere mysterium regni Dei; animosæ dicibilitatis *utilitate*, qua Salvator permotus ait: *Simon habeo tibi aliquid dicere Luc.* VII.

Scopus Concilii Constantiensis reformatio regiminis Ecclesiastici.

Cumqve omne dicibile vel est *honestatis*, quale est *reformatio Ecclesiasticæ unitatis*, quoad primum: Vel *utilitatis*, quale est

est *exclusio recidivæ pravitatis*, qvoad secundum: Vel *delectabilitatis*, quale est *erectio sacerdotalis dignitatis*, quoad tertium:

Liqvet pro primo, quod perveniri ad *reformandam corporis Ecclesiastici unitatem* non potest nisi per hoc *medium primitivæ Ecclesiæ, ad cujus formam seu sanctiones Ecclesiasticas disponitur Ecclesiæ præsentis reformatio*, videlicet, ut sit vobis cor unum, & anima una in Domino *Act. IV.*

Ecclesiarum dissidentium unio quæsita in Concilio Const.

Reformatio Ecclesiæ in Concilio Const. erat ad exemplum primitivæ Ecclesiæ instituenda.

Tum quia in ipso solo duntaxat nostra *scismata* uniuntur, dicente beato *Augustino Confessione prima ad Dominum: Fecisti nos ad te: Inquietum est cor nostrum, nisi quiescat in te.* Et infra lib. X. *In omnibus his, quæ percurro, consulens te in creaturis, non invenio locum animæ meæ, in quo colligantur sparsæ meæ, nisi in te. Qvod nisi in te, recedit à me. Cujus significat necessitatem Salvator dicens: Martha, Martha sollicita es & turbaris erga plurima: Porro unum est necessarium Luc.* X. Super quo B. *Augustinus in homiliis: Præponitur unum multis. Non enim à multis unum, sed multa ab uno sunt. Multa sunt unius, qui fecit.* Hæc ille.

Præsidum Ecclesiæ concordia optima Ecclesiæ unio.

In quo facta prælatorum communio, est Ecclesiæ unio: *A quo* eorundem divisio, est Ecclesiæ scissio.

Qvod sic svadetur. Vera Ecclesia universalis constat in particularibus, secundum *Augustinum de civitate Dei, Lib.* XVI. *cap.* IV. Particularis autem Ecclesia prælatorum particularis per Salvatorem dicitur *Matth.* XIIX. *Si te non audierit, dic Ecclesiæ.* Igitur si particularium prælatorum in Deo communio est Ecclesiæ universalis unio: Sic eorũ *à Domino per peccatum divisio, fuit schismatis occasio.*

Dissidia prælatorũ occasio schismatũ Ecclesiæ. Prælatos suam decet agnoscere culpam.

Sed, inquis, *durum est, de Prælatis talia sentire.* Respondeo, *utinam ipsi* agnito crimine *talia de se sentirent.* Nam cum beato *Augustino de Civit. Dei lib.* 14. *cap.* 14. audeo dicere: *Superbis est utile, cadere in aliquod apertum, manifestum peccatum, ut sibi displiceant, qui sibi placendo ceciderant. Salubrius enim sibi Petrus displicuit, quando flevit, qvam qvum sibi placuit, quando præsumsit. Hinc ait Propheta: Imple facies eorum ignominia & quærent nomen tuum Domine, qui sibi placuerunt quærendo suum. Sed pejor est superbia, qua in manifestis peccatis quæritur suffragium excusationis, sicut ille, quorum unus dixit: Domine, mulier, quam dedisti mihi, & illa & serpens seduxit me. Nusquam sonat hic petitio veniæ, nusquam imploratio medicinæ. Nam licet non negent, sicut Cain, tamen in alium quærunt referre. Qvod perperam fecerunt, quasi quidquam Deo, cui crederetur, proponendum foret. Unde non excusatio, sed potius vera accusatio est, ubi mandati divini est aperta transgressio.* Hæc ille.

Nec *allegatio metus* subvenit, *qui in schismate intervenerit.* Beato *Augustino super Joh. XII. Qvi amat animam suam perdit eam*, dicente. *Cum iste articulus venerit, ut aliquid faciendum sit contra Dei præceptum, aut ex hac vita migrandum, comminante mortem persecutore; Ibi eligat homo Deo dilecto mori, quam offenso vivere.* Hæc Augustinus.

Prætext metus in electione Pontificis novi ante Conciliũ Const. tempore schismatis, rejicitur.

Et quia *portatores rubei capelli sunt Papæ electores*, ex signo rubedinis profecto sunt per Ecclesiam in statu martyrum. Est autem verendum, metum mortis martyribus adscribere. Qva in re non est fugiendum. Qvod seculares, qui assimulantur corpori, sicut Ecclesiæ prælati Spiritui, possint Ecclesiam scindere. Qvod ex conditione status innocentiæ colligitur, in Adam, in quo tunc fuit universalis Ecclesia, dicente Apostolo *Rom. VI.* in quo omnes peccavimus, secundum *B. Augustinum lib. XVI. de civit. Dei cap.* 26. Legem datam omnibus, in Adam prævaricantibus, si spiritus Adæ, sicut in conditione acceperat, servasset unicus per *obedientiam*, nunquam etiam ab eo descendens scissuram sensisset, nec corpus ejus spiritui rebellare potuisset, ex sententia beati *Augustini lib. de civit. Dei cap.* 2. *It. l.* 60. *cap.* 1. Sed spiritu Adæ scindente se per peccatum à Deo, mox etiam universalis ab eo descendens pravitatem schismatis persensit, Propheta dicente: Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt, corrupti, & abominatio facti sunt, *Ps.* 13.

Cardinales debere esse metus expertes.

Et à similibus *prælatis, in Ecclesia peccantibus*, schisma in Ecclesia est seminatum. Et sicut in Adam, spiritu peccante in Deum, mox sensualitas rebellavit spiritui: Sic *prælatis Ecclesiæ*, à Deo se separan-

Prælatorũ Ecclesiasticorum peccata, schismatis semina.

parantibus, mox seculares protervire cœperunt, Domino per Prophetam dicente figurate *cœtui prælatorum: Numquid servus est Israel, aut vernaculus? Qvare ergo factus est in prædam. Super eum rugierunt leones, & dederunt vocem suam, posuerunt terram ejus in solitudinem, civitates ejus exustæ sunt, & non est, qui habitat in eis, filiiq; Noph & Taphnes constupraverunt te usque ad verticem. Numquid non istud factum est tibi, quod dereliquisti Dominum Deum tuum eo tempore, quo ducebat per viam, Jer. II.*

Paranæsis ad seriam pœnitentiam cleri.

Qvamobrem *Reverendissimi Patres*, postquam divites facti estis in omni verbo & omni scientia, sicut testimonium Christi confirmatum est in vobis: Ita, ut nihil vobis desit in ulla gratia: Obsecro vos per nomen Domini nostri Jesu Christi, ut non sint in vobis schismata *I. Cor. II. Schismata*, inquam, nec *quoad Deum*, nec *quoad proximum*. Qvoad Deum, dico: Qvia sunt contra naturam, secundum beatum *Augustinum de civit. Dei lib. XI. cap. XVII.* Vitium ita est contra naturam, ut non noceat nisi naturæ. Nec esset vitium recedere à Deo, nisi naturæ, cujus est vitium, cum peteret esse cum Deo.

Quamobrem pro exclusione *schismatis quoad Deum*, scrutetur unusquisque conscientiam suam, sicque ante se statuat proprii censuram judicii. Si in secreto cordis illam, quam Christus dat, invenit pacem, si desiderium spiritus nulla concupiscentia carnis impugnat, si humilia non spernit, similiter alta non appetit, si immoderate rerum suarum non gaudet augmento, si aliena felicitate non uritur, aut inimici miseria non lætatur, si ejus justitia nec adulantium potentia, nec propinquorum gratia, nec muneris vilescit pretio.

Et cum harum *perturbationum* nihil in se forte reperit, sincero disquirat examine, qualium frequentetur *cogitationum* species, & utrum nullis *vanitatum* acquiescat *imaginibus*. Nam nullis illecebris commoveri, nullis cupiditatibus titillari, non est istius vitæ, quæ tota est tentatio, & qua nimium vincitur, qui ab eadem vinci non veretur. Superbum est enim de non peccandi facilitate præsumere, cum hoc ipsum præsumsisse sit peccasse. Hinc beatus *Augustinus de Civ. Dei lib.* XIV. *Cap.* X. ait: Nunc satis bene vivitur, si sine crimine. Sed qui sine peccato se vivere æstimat, non agit, ut peccatum non habeat, sed ut veniam non accipiat. Et infra *lib.* XXII. *cap.* 23. Sciamus, quantumlibet virtute pugnandi vitiis repugnemus, vel vitia superemus, quamdiu sumus in hoc corpore non deesse nobis posse. Unde dicamus Deo: Dimitte nobis debita nostra.

Dico secundo: Non sint *schismata* in vobis *quoad proximum*, ipsa etiam repugnante lege naturæ: De qua beatus *Augustinus* prope finem *XII. libri de Civ. Dei*: Nihil commodius contra vitium discordiæ, quam recordatio illius parentis, quem ideo Deus creavit unum, de quo multitudo propagaretur, ut hac communicatione unitas in multis servaretur.

Affectus in Concilio Const. refrenādi. Lites & odia à Concilio exulare jubentur.

Quæ unitas tunc cernitur, si *ab hoc sacro concilio* affectiones causarum particularium, *lites* generantium, & *odia* unitatem catholicam retardantia proscribantur. Qualiter in exordio conciliorum per Constantinum *in primo Historiæ Tripartitæ* factum fuisse narratur. Secus, si invicem mordetis, & comeditis, videte, ne *ambitione* consumamini *Galat. V.* novissima pejora prioribus relinquentes.

Ista non fonte labia prolui caballino, nec in bicipiti sum Parnasso perfusus mero. Quia, ut verbis utar Apostolorum Principis, non doctas fabulas secuti, notam fecimus vobis Domini nostri Jesu Christi virtutem & præstantiam, sed speculatores facti illius magnitudinis, 2. *Petr. I.* De qua habuimus vobis dicere quoad primum.

Simonia Concilii Const. ope extirpanda.

Dixi secundo, quod *propter excludendam recidivi pravitatem congregatos vos* video. Hinc secundam conclusionem vobis dicere habeo, videlicet, quod schismatis recidivi rationem non potestis providere, nisi *per extirpationem Simoniæ*. Quæ sic suadetur. Figuræ veteris legis & Ecclesiæ non verificantur, nisi ex figurato nostræ Ecclesiæ, dicente beato *Augustino XII. de Civitate Dei cap.*

cap. VII. Nihil enim prodest Testamentum Vetus de monte Sina in servitutem, nisi quod Testamento Novo testimonium perhibet.

Simonia Judaica Reipublicæ exiliũ peperit.

Sed status veteris legis & Ecclesiæ non est destructus nisi per Simoniam. Quod patet quadruplici testimonio.

Primo Prophetæ dicentis: *Audite hæc Principes domus Jacob, & judices domus Israel, qui abominamini judicium, & omnia recta pervertitis, qui ædificatis Sion in sanguinibus, & Hierusalem in iniquitate. Principes ejus in muneribus judicabant, & sacerdotes ejus in mercede docebant, & Prophetæ ejus in pecunia divinabant, & super dominum requiescebant, dicentes: Numquid non Dominus in medio nostrum? non venient super nos mala; Propter hanc causam turris Sion quasi ager arabitur, Hierusalem quasi acervus lapidum erit, & mons templi in excelsa sylvarum. Micha III.* Et rursum *Hosea III. Sedebunt filii Israel sine rege & sine Principe, & sine sacrificio & sine altari, & sine Ephod, & sine Teraphim.* Quæ heu citius etiam veniebant.

Christus Simoniacos expulit ex Ecclesia.

Secundo confirmatur testimonio Salvatoris, quo ait *Simoniacis*, quos de templo ejecerat: *Auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti fructus ejus. Matth.* XXI.

Tertio per beatum *Augustinum.* Quod ignis sacrificii, qui LXX annis vixit sub aquis, vendente Antiocho sacerdotium Jasoni, est extinctus: *Extinctionem sacerdotii* ostendit.

Simonia natura.

Quarto ostenditur ex multitudine figurarum. Cum enim *Simonia* sit *inordinata voluntas commutandi temporale pro spirituali, & è contra.*

Et non dico, *studiosa voluntas* commutandi. Quia studiosa commutatio est laudabilis, Apostolo dicente: *Si vobis seminamus spiritualia, non magnum est, si nos carnalia vestra metamus* &c. Ita enim & Dominus ordinavit *I. Cor. IX.* Qui etiam commutationem hujusmodi persuasit dicens: *Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut, cum deficiatis, recipiant vos in æterna tabernacula Luc.* XVI.

Proinde dixi, *inordinata voluntas.* Quia procedit ex inordinato amore, odio vel pretio *forisandi spirituale pro temporali.* Regnum vero Salomonis scissum est propter *inordinatum amorem* mulierum, commutantem cultum Dei in cultum Diaboli temporalem, idololatrando. III. Reg. XI. Regnum vero Roboam infra XII scissum est ab eo *propter odium* &c. quo detestatus est senum consilium, juvenum amplexans. Regnum vero Jeroboam ablatum est ab eo similiter *propter inordinatum pretium,* quod recipiebat vendendo sacerdotium. Dicitur enim ibidem *cap.* XIII. quod Jeroboam de novissimis, id est, de vilissimis populi, fecit sacerdotes excelsorum. Et propter hanc causam domus Jeroboam eversa & deleta est de superficiebus terræ.

Simonia figuræ in Salomone, Rehabeã, Jerobeã.

Liquet ex relatione figurarum ad figurata, quod *regnum Ecclesiæ* primo *scinditur propter regentium meretricia, quæ emuntur ex provisione Ecclesiastica,* exemplo Salomonis, Quæ, inquam, provisiones sunt bona spiritualia, sicut infra probabitur, quæ commutantur pro temporalibus & momentaneis meretriciis.

Decreta Patrum contra Simoniam parvi facta.

Secundo *propter contemtum sanctionum & decretorum sanctorum Patrum contra pravitatem Simoniacam,* & amplexionem novitatum, exemplo Roboam, asserentium, *in Papam non posse cadere Simoniam.* Vere mendacium operatus est stylus scribarum mendax. Nam si in nova lege *in Judam,* electum à Christo discipulum, æqualem tunc Petro, accidit *simonia,* qui etiam personam in divinis æstimavit XXX argenteis: Quomodo non *in Papam, in Apostolatum ab hominibus electum?*

Effugia veterum: in Papam non cadere Simoniam. Resp.

Sed cur in Judam cecidit? Revera, quia de Christo *malam fidem* velut hæreticus habuit. Et tales sunt omnes *simoniaci.* Ait enim *Remigius* in præfatione tertii Psalmi: Quod Judas non credidit, Christum esse Dei filium, sed quendam magum & sacrilegum.

Simoniaci hæretici.

Simoniaci vero *pejus de Spiritu sancto, quam hæretici sentiunt,* teste beato Augustino contra Maximianum, qui Spiritum sanctum dixit esse servum Patris, & Filii, *Simoniaci eum dicunt esse servum denarii.*

Simoniaci pejores hæreticis.

Et

Et in adjutorium erroris assumitur, *quod Papa non vendat spirituale, sed solum annexum temporale*, cum quo transit spirituale, quemadmodum jus patronatus, cum emtæ villæ hæreditate. Sed his respondetur, quod errant, nescientes divinas Scripturas, quibus docemur, quod temporale ipso facto annexionis dedicetur, ut consecretur & commutetur in spirituale.

Pretexto alius.

Resp.

Proinde, si venditur, profecto venditur ut spirituale. Quod patet ex *ratione & autoritate.*

Ratione, inquam. Qvia corpus Christi non est de se spirituale, in eo, quod corpus: Secundum rationem annexionis divinitati, quæ est supremus spiritus, dicitur esse spirituale, quamvis in substantiam spiritus divini non transierit, sed corporale remanserit: Sic similiter de provisionibus temporalibus, quæ annectuntur spiritualibus, est censendum.

Autoritate, inquam, qua Ecclesiæ loquitur Dominus in lege veteri, *Levitici ultimo*; Quicquid semel consecratum fuerit Domino, sive homo fuerit, sive animal, sive ager, non vendetur, quia sanctum sanctorum erit, Domino loquente. Et in nova, *Matth. XXIII.* quod altare significat donum sibi impositum, & ita donum est spirituale. Qvia sanctum Deo, non homini dedicatum. Unde sacerdos, dans denarium Deo dicatum pro meretricio, *crimen simoniæ* incurrit. Secundum quam sententiam *oblata non dicuntur sacerdotum* proprie, *sed Dei.* Quemadmodum Dominus Salvator, dicens: *Reddite, quæ sunt Cæsaris, Cæsari*, non subdit: *Reddite sacerdotibus, quæ sunt sacerdotum*, sed *quæ sunt Dei, Deo.*

Ut Papa intelligat, *non* se esse *spiritualibus annexorum Dominum*, sed *dispensatorem* & villicum. Et pro tali est reputandus, secundum Apostolum, dicentem: *Sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum.*

Sed quia hic jam quæritur in dispensatore, ut fidelis quis inveniatur, 1. *Cor.* 4. Quoniam *nostri Jeroboam* de vilissimis, qui manum eorum implebant, fecerunt sacerdotes: Sicut lamentabiliter colligitur ex Ecclesiæ *scissura*, *cui occasionem præbuit ipsorum simonia*: Qua de re *autoritate hujus sacri concilii, reformantis Ecclesiæ scissuram*, cicatrices simoniæ sunt medendæ.

Reformatio Concilii Const. simoniam voluit abolitam.

Primo, quatenus hujusmodi *simoniaci* charitative *commoneantur*, ut digne pœniteant, aut saltem *cum Juda* proditore, primo novæ legis simoniaco, resignantes, beneficia percepta *restituant*, quemadmodum Judas projectis argenteis, nec tamen se suspendant. *Matth. XXVII.*

Modus Simoniacos emendandi.

Restituāt.

Nec sunt censendi extare alii modi pœnitendi. Nam sicut in omni genere primum est mensura omnium secuturorum, ex *X. Metaphys.* sic *Juda, primi novæ legis Simoniaci*, pœnitentia, susceptio *suspendio, est regula pœnitendi* omnium Simoniacorum sequentium. Et, si pœnitere noluerint, ex tunc ejiciantur de beneficiis usque ad electionem summi Pontificis, exemplo concilii primi, *Esdræ II.* Ubi Veteris legis Ecclesia, dispersa per captivitatem Babylonicam, in reditu Hierosolymæ, redintegrata non legitur, nisi ejectis sacerdotibus, qui de justo beneficii titulo docere nequibant. Ait enim *de filiis Abia* &c. *Hi quæsierunt scripturam genealogiæ suæ, & non invenerunt, & ejecti sunt à sacerdotio, ut non comederent de sancto sanctorum*, id est, de cibo pertinente ad sacerdotes, donec surgeret sacerdos doctus atque perfectus. Tunc enim sacerdotium autentice transibat per *successionem* hæreditariam, qualis fuit *Aaronitarum* divinitus olim autentata *Exod. XXVIII.* Et hæc successio per lineam genealogiæ legitimam dabat tunc nisi beneficii titulum. Qui cessavit post partum virginis, quo *sacerdotes, castitatis professores*, promoventur pro spirituali sobole multiplicanda.

Cedant.

Quod si de beneficiis nolunt cedere, ex tunc illi *expellantur* cum furore, exemplo Salvatoris, qui mansuetissime super asinam veniens eosdem zelanter ejecit, atque fures & latrones appellavit, ac *templum ratione simoniæ speluncam latronum*, *Matth. XXI.*

Expellantur.

Ad quod simoniacos intrare prohibens, se ostium Ecclesiæ vocavit *Joh. X.*

In cujus mysterium *Exod. XII.* ostium in utroque poste agni sangvine tingitur: Ostendens introitum in Christi sangvine duntaxat. Atq; aliter *intrantes, simoniace* videlicet, Angelo exterminatori tanquam incorrigibiles relinquit.

Plectantur.

Tandem facta expulsione sunt acerrime *puniendi.* Ut patet in Gehasi IV. *Reg.* V. Cui Elisæus legitur dixisse: Naamani lepra adhærebit tibi, & semini tuo in sempiternum.

Cum autem non legatur Gehasi semen naturale reliquisse, constat, de mutato *cleri Simoniaci semine* Elisæum prophetasse, quasi desperantem de *Simoniacorum per Ecclesiam exterminatione.*

Tum primò, quia in Romana curia non deficient *servitores prælatorum* pro promotionibus. Qvam *servitutem* beatus Gregorius dicit *Simoniacam.* Qvia munus ab obseqvio.

Difficillimum negotium, Simoniacos ex Ecclesia eliminandi. Mansuros semper in Ecclesia Simoniacos.

Nec secundo deficiunt *promotores honorantiarum & præsentiarum*, exemplo Gehasi. Qvi, sine pacto sanatione peracta, quamvis non consentiente Domino, tamen occulte, nomine sui Domini Elisæi, honorantias legitur recepisse tanquam *munus à manu* Simoniacum, secundum beatum Gregorium.

Nec tertio *procuratores* & *advocati* deficient, sicut nec *lites.* Qvas *operas* reputat beatus Gregorius *Simoniacas*, tanquam *munus à lingua.* Ait enim *libro moralium, nono capitulo:* Plerumqve nonnulla terena præmia appetunt, & justitiam defendunt, seqve innocentes æstimant, & esse defensores rectitudinis exultant. Qvibus si spes nummi subtrahitur, à defensione justitiæ cessatur. Et tamen defensores se justitiæ cogitant, seqve rectos asserunt, qui nequaquam rectitudinem sed nummos quærunt. Contra quos bene per Mosen dicitur: Juste quod justum est exequitur. Injuste quippe, quod justum est exeqvitur, qui ad defensionem justitiæ non virtutis æmulatione, sed amore temporalium excitatur. Juste autem, quod justum exequitur, quando nec laudes nec præmia ab hominibus expectamus. Hæc Gregorius.

Sed quid contra stimulum calcitro, ventum percutiens, postquam audio Prophetam dicentem: *Frustra conflavit conflator, malitiæ ejus non sunt consumtæ.*

Conciliũ Const. teneri Simoniam exterminare.

Unum tamen infero, quod de partibus mecum attuli: Qvod *hoc sacrum concilium nullo modo ab infamia vulgari liberatur, nisi Simoniam exterminet.* Tum, quia communis vulgi opinio, qvanqvam falsa & hæretica, clamat, *Johannem Huß sententiatum* per concilium, tanquam severe judicarit ut Salvator, Simoniacos, contra quos ille damnatus acerrime prædicavit.

Hoc in medium deducere volui, tanquam secundum quod vobis dicere habui.

Dixi tertio, quod *propter erigendam sacerdotii dignitatem congregatos vos* video. Hinc vobis hanc conclusionem tertiam dicere habeo, quod dignitatem sacerdotii non potestis erigere, nisi pro posse conemini *promotiones puerorum, ignarorum & pravorum* destruere.

Ignaros & pravos ex clero per Const. Conciliũ esse exturbandos.

Qvod svadetur: Qvia prædictorum prælatio, est ruinosa sacerdotii destructio. Igitur eorum destructio erit sacerdotii erectio. Talis consequentia capitur ab oppositis.

Et amplius patet inductive *autoritate, ratione & exemplo*, positio de prioribus.

Qvia *autoritate* prohibentur per Apostolum promoveri ad sacerdotium, *I. Tim. III.* Non neophytum in fide, nec *moribus novitium.* Qvales sunt pueri ætate vel probitate. Unde *puer centum annorum* maledicitur, *Es.* LXV.

Et *ratio.* Qvia propter pubescentem adolescentiam, qua seqvuntur passiones vitiorum, & propter inexperientiam, à regimine arcentur Ecclesiastico. Eo quod *ars artium est regimen animarum*, secundum beatum *Gregorium primo Past. c.* II.

Porro si hujusmodi non sunt scientiæ morales, utiles auditoribus, *ex I. Ethic. cap.* II. quomodo erunt scientiæ moralis doctores? Qvales esse oportet Prælatos. Qvi non sunt in statu acquirendæ perfectionis, qvemadmodum religiosi secundum beatum *Benedictum cap. ult. sua Re.* Sed per amplius sunt in statu exercẽdæ virtutis & perfectionis, in alios prælatialiter diffundendæ. Qvemadmodũ tradit

tradit beatus *Gregorius*, *X. Moralium* dicens: *Summus locus tunc bene regitur, quando homo non hominibus, sed vitiis principatur. Qui ergo nescit propria vitia compellere, quomodo compescit aliena.*

Papam Johannē XXIII. inconsulto fuisse electum.

Ex quibus colligitur, quod *inconsulte Balthasar de Cossa electus est in summum Pontificem*, qui ab experimento non habuit statum exercendæ perfectionis, sed promittebat, se assumere statum acquirendæ perfectionis. Qvod prælatiæ repugnat.

Patet idem ab exemplo utriusqve testamenti. Nam in veteri lege *pastores* pecorum propter experientiam vocantur ad regimen hominum. Et in nova assumuntur similiter *piscatores*.

Ignari ad officia sacra non promovēdi.

Qvod autem *ignari arceantur à promotione Ecclesiastica*, patet *autoritate, ratione & exemplo.*

Autoritate inquam. Qvia *Prælati* animarum in veteri lege dicuntur *speculatores*, *Ezech. III.* In nova vero lege *Episcopi*, *Act. XX. Attendite vobis & universo gregi, in quo Spiritus Sanctus vos posuit Episcopos*, id est, *Superintendentes*, secundum beatum *August. XIX. de civitate Dei c.* XIX. *Episcopatus* nomen græcum est, & *nomen* est *operis, non honoris.* Hinc propter defectum scientiæ & Superintendentiæ ignari arcentur à sacerdotio, Domino dicente: *Qvia tu repulisti scientiam, repellam ego & te, ne sacerdotio fungaris, Hosea cap. IV.* Et causam sive rationem assignat Propheta dicens: *Labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirunt ex ore ejus, quia Angelus Dei exercituum est. Malachiæ II.* Angelus, inquam, divinæ voluntatis, legationem ad homines sufficienter proferens. Qvia Dei perfecta sunt opera *Deutr. XXXII.* Unde & ait: *Scientiam Dei volui plus, quam holocausta, Ezech.* 17.

Hinc patet idem ab *exemplo*, quo Christus noluit *Apostolos* Ecclesiis præficere, volens ad cœlum ascendere, nisi per missionem sancti Spiritus *informatos sufficientissime*, dicens: *Sedete hic in civitate, donec induamini virtute ex alto, Luc. ult.* Et ex tunc, *Euntes in mundum prædicate, Marc. ult.* Et rursum *Act. I. Accipietis virtutem Spiritus supervenientis in vos, & eritis mihi testes* &c. In cujus mysterium coronam impetrabitis in fide scientiam utriusqve testamenti accipietis, qvando signata signis concordant. Secus, secundum Gilbertum de abusion. nil stultius, propter signorum discrepantiam, quam *asinus coronatus, & speculator cœcus.*

Ecclesiastici imperiti.

Verum, quia *prælati Ecclesiastici* sunt *laicorum libri* & exemplaria, *in quibus debent legere humanitatem, castitatem, & omnem virtutem*, Salvatore ipsis dicente: *Vos estis lux mundi, Matth. V.* Lux, inquam, non solùm ut videatis, sed ut videamini. Qvemadmodum subdit: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona:* Hinc *pueri & scandalosi* arcentur à prælatiarum regimine, tanquam *mala exemplaria*, nomen Domini blasphemantia, *in quibus legitur avaritia, luxuria, superbia & omnis malitia.* Unde merito tales libri forent corrigendi vel certe comburendi. Tum quia secundum B. *Gregorium*, *XVI. moralium*, sicut lectio viva est vita justorum, sic *scandalosa vita prælatorum est damnatio subditorum*, Domino per Prophetam conquerente: *Grex perditus factus est populus meus, pastores eorum seduxerunt eos.*

sunt laicorum libri.

Hæc vestræ sanctitati dicere habui, propter excludendum taciturnitatis dæmonium, cujus vitium Esaias Propheta sibimet imputans, *VI. Cap. Ve*, inquit, *mihi, quod tacui, timens offensam regiam*, in tantum aggravat, ut se propter hoc removendum ab officio prophetiæ censeat, nec posse purgari, nisi per ignitum calculum, quod beatus *Hieronymus* misericordiam interpretatur.

Vos autem, ut omnia præmissa verbis concludam Apostolorum Principis, *II. Petr. I.* omnem curam subinferentes, ut universa onera Ecclesiæ Catholicæ supportetis, ministrate in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam, in scientia autem abstinentiam, in abstinentia autem patientiam, in patientia autem pietatem, in pietate autem fraternitatis amorem, in amore autem fraternitatis charitatem. Hæc enim si vobiscum adsint & superent, non vacuos nec sine fructu vos constituent in Domini nostri Jesu Christi cognitione.

Cui